NL

deterritorialization | *Miguel Angel Ríos*

15 Januari - 5 Maart 2022

New Amsterdam No. 2, 1993, fotoprint gemonteerd op geplooid canvas, 142 x 132 cm.

Met trots presenteert AKINCI de tweede solo tentoonstelling van Miguel Angel Ríos. Deterritorialization, de titel van de tentoonstelling, verwijst naar het verdwijnen en vervangen van historische grenzen. De tentoonstelling toont het iconische werk uit de 'Mapas' serie van Ríos die hij tussen 1992 en 2000 maakte, nu voor het eerst in Nederland.

Miguel Angel Ríos groeide op in Catamarca, Argentinië, voordat hij zich vestigde in de Verenigde Staten in de jaren 1970, en voornamelijk daar en in Mexico werkte. De 'Mapas' serie begon hij in 1992, als reactie op het 500e jubileum van de 'ontdekking van Amerika', het begin van een lange periode van koloniale overheersing op het continent.

Tegen de achtergrond van de culturele debatten rond deze 'ontmoeting tussen twee werelden' nam Ríos het begin van de koloniale periode als uitgangspunt van zijn 'Mapas', waarbij hij zich vooral richtte op de ideologische gevolgen van de cartografische discipline. In plaats van een neutrale weergave van de wereld bevatten de koloniale kaarten gemarkeerde gebieden gebaseerd op religieuze, militaire of mercantilistische ideologieën van de overheersers. Zo wordt in de eerste cartografische weergaven van Amerika overduidelijk nadruk gelegd op koloniale nederzettingen, terwijl de dorpen van de oorspronkelijke bewoners zijn uitgewist.

Ríos tracht in zijn 'Mapas' het Amerikaanse continent te ontgrenzen. Hij ontwricht de logische samenhang en oriëntatie van de koloniale kaarten door hun inhoud volgens een andere indeling te verspreiden, waardoor afwezige gebieden zichtbaar worden. Sommige kaarten zijn gefragmenteerd door verticale lijnen. De geometische vouwen en plooien doen denken aan een landschap, maar refereren ook aan het Zuid-Amerikaanse Khipu systeem. In verschillende Andeaanse culturen werd dit systeem van gecodeerde touwknopen gebruikt om gedetailleerde en complexe informatie bij te houden. In zijn 'Mapas' verweeft Ríos deze traditie met de Westerse cartografie, waardoor de 'ontmoeting tussen twee werelden' tastbaar wordt. Andere 'Mapas' ontnam hij hun stabiele centrum en ze bevatten in hun nieuwe gedaante meerdere oriëntatiepunten, als een weerspiegeling van de vele perspectieven in de geschiedenis en politiek die voorheen niet zichtbaar waren.

Het werk wat Ríos in de jaren 1990 maakte markeert een belangrijk punt in zijn carrière. De 'Mapas' werden opgenomen in een aantal belangrijke collecties, waaronder het MoMA, New York. In Europa kwam hij echter in beeld bij het grote publiek met zijn zwart-wit films waarin draaiende tollen dramatische choreografieën uitvoeren, onder andere het zinderende videowerk 'A Morir', wat hij toonde op Art Basel Unlimited 2003. Spanning, toeval en spel keren terug in zijn film 'Crudo' (2008), waarin een danser in een sneeuwwit pak danst tussen een groep watertandende honden, met aan de uiteinden van de touwen die hij om zich heen zwaait stukken vlees gebonden. De circulaire bewegingen – herkenbaar ook in de 'Mapas' – waarmee hij de honden op afstand probeert te houden zijn woest en zwierig tegelijk, als een dans op leven en dood.

Keer op keer blijkt ruimte – in het speelveld van de draaiende tollen, de beweegruimte van de danser of de gemanipuleerde cartografie van de 'Mapas' – de grootste interesse van Ríos. In zijn ruimtes lijken extremen elkaar op te zoeken, moet bestaansrecht constant worden bevochten, en is de grens tussen chaos en controle breekbaar. In 'Endless' (2014/2020), Rios' meest recente film, worden grenzen op een andere manier tastbaar. Op een heuvelrug in Tepotzlan, Mexico, snoeide Ríos met zijn team de takken van

de huisache (*Acacia farnesiana*), die zij opstapelden tot ruim dertig meter lange labyrintische muren. Het wilde landschap is veranderd in een uitgestrekte leegte rondom en tussen de puntige afzettingen. De film is een directe referentie naar de gepolitiseerde grens tussen de VS en Mexico, en een krachtige metafoor voor de voortdurende migrantencrisis die zich er afpeelt.

Miguel Angel Ríos (1943, San José Norte Catamarca, Argentinië) heeft solotentoonstellingen gehad in musea over de hele wereld, waaronder Röda Sten Konsthall, Göteborg, SE (2019), Galería Barro, Buenos Aires, AR (2019), MUCEM, Marseille, FR (2017), ASU Art Museum, Temple, USA (2015), Museum of Fine Arts Houston, USA (2013), Sala de Arte Público Siqueiros, Mexico City (2013), Des Moines Art Center, Iowa, USA (2012), Museo Carrillo Gil, México DF (2011), Museo de Arte Latinoamericano de Buenos Aires (2009), Maison Européenne de la Photographie MEP, Parijs (2011 en 2009), Fries Museum, Leeuwarden (2008), en Hirshhorn Museum and Sculpture Garden, Washington (2005). Zijn video's werden vertoond tijdens La Biennale de Lyon, FR (2015), Liverpool Biennial, GB (2011), en de Biennale van Sydney, AU (2010).
Hij nam deel aan groepstentoonstellingen in o.a. Suzanne Dellal Centtre, Tel Aviv, IL (2021), Museum of Modern Art (MoMA), New York, USA (2021), UCCA Dune, Qinhuangdao, CN (2019), Galleria d'Arte Moderna e Contemporanea di Bergamo, IT (2018), The Parkview Museum Singapore (2017-2018), Auckland Art Gallery Toi o Tāmaki, Auckland, NZ (2016), Kunstmuseum Wolfsburg, DE (2015), Centro del Carmen, Valencia, ES (2014), New Museum of Contemporary Art, New York, USA (2014), Musée d'Art Contemporain de Nîmes, FR (2013), Busan Museum, KR (2012), Tranen Contemporary Art Center, DK (2012), Molaa Museum of Latin American Art, USA (2011), The National Museum in Warsaw, PL (2010), en Daros Exhibitions, Zürich, CH (2009). Hij studeerde aan de Academie voor Schone Kunsten in Buenos Aires, Argentinië, en ontving talrijke onderscheidingen, waaronder de John Guggenheim Fellowship (1998) voor zijn werk waarin hij de media schilderkunst, tekenen en collage verkent.
Rios werk bevindt zich in vele internationale museale collecties, waaronder het Fries Museum in Leeuwarden, NL, Daros Latinamerica Collection, Zürich, CH, MoMA, New York, USA, the Metropolitan Museum of Art, New York, USA, en Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), Barcelona, ES en is opgenomen in een groot aantal privécollecties.